

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205792
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614205792.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filakovského v spore žalobkyne B. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V.. O. XXX/XX, XXX XX O., zastúpenej JUDr. Róbertom Slamkom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Radlinského 1735/29, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 42 063 33, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinová 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 544,32 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 20.10.2015, č.k. 6C/273/2014-46, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 544,32 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 30.10.2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 214,73 eura na účet jej právneho zástupcu JUDr. Róberta Slamku vedeného vo A., a.s., č. ú.: XXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanú zaviazal zaplatiť súdny poplatok vo výške 32,50 eura na účet Okresného súdu Svidník do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v prejednávanej veci ide jednoznačne o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné prednostne aplikovať osobitný právny predpis, a to zákon o spotrebiteľských úveroch, v neupravených otázkach Občiansky zákonník a Obchodný zákonník len tam, kde neodporuje občianskoprávnej úprave spotrebiteľských vzťahov. V Obchodnom zákonníku je upravená úverová zmluva ako absolútny obchod bez ohľadu na povahu účastníkov, avšak keď ide o úver poskytovaný spotrebiteľovi na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné prednostne aplikovať občianskoprávne normy. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom s dôverou bez možnosti individuálne ovplyvniť zmluvné podmienky. Spotrebiteľské zmluvy uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov s tým, že dodávateľ vopred určuje v návrhu obsah zmlúv a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, môže návrh len prijať alebo odmietnuť. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi žalovanou a žalobkyňou je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Jednou z podstatných náležitostí úverovej zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a výška úrokovej sadzby. Ide o porovnateľné čísla, ktoré slúžia spotrebiteľovi na orientáciu v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery. S absenciou hore uvedených údajov v úverovej zmluve alebo s ich nesprávnym uvedením

nespája zákon právny následok vznik neplatnosti Zmluvy (konkrétne Zmluvy o úvere), ale poskytuje ochranu spotrebiteľovi spočívajúcu v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predmetná Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov za úver, ani výšku úrokovej sadzby -úveru. Zmluva neobsahuje tiež výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. Nie je naplnený zmysel zákona o spotrebiteľských úveroch, ak v zmluve nie sú uvedené povinné náležitosti, súd má za to, že z tohto titulu žalovaná postupovala s obchodnou praktikou voči žalobkyni, ktorá je v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch (účinný od 6.11.2012) a súčasne postupovala bez odbornej starostlivosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože neposúdila schopnosť žalobkyne splácať spotrebiteľský úver, nakoľko žalobkyňa v tom čase bola nezamestnaná. Vzhľadom na dikciu zákonného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorej sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak spotrebiteľská zmluva neobsahuje RPMN, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom a súčasne s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, je plnenie nad sumu prevyšujúcu splatenú istinu (350 eur), ktoré žalovaná od žalobkyne vyžadovala a nakoniec aj prijala, plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovanej, ktoré musí žalobkyni vydať. V zmysle uvedenej právnej úpravy, ak v zmluve nie je uvedený údaj o RPMN a o úrokovej sadzbe, žalovanej nemohol vzniknúť zákonný nárok na zaplatenie dohodnutých poplatkov (odmena, celkové náklady). Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu preto vzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie, ktoré musí žalovaná vydať podľa ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaná poskytla žalobkyni spotrebiteľský úver vo výške 350 eur. Žalobkyňa celkovo zaplatila k 22.9.2014 žalovanej za poskytnutý úver 894,32 eura (teda istinu 350 eur + odplatu). V rozsahu poplatku (odplaty) sa žalovaná, na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, bezdôvodne obohatila a preto je povinná zaplatiť (vydať) žalobkyni sumu vo výške 544,32 eura. Pretože žalovaná svoj dlh žalobcovi včas nezaplatila, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a preto súd žalobkyni priznal v zmysle citovaných zákonných ustanovení aj požadovaný 5,05 % úrok z omeškania ročne z priznanej sumy 544,32 eura od 30.10.2014, t. j. od podania žaloby do zaplatenia. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Súd podľa tohto ustanovenia priznal úspešnej žalobkyni náhradu trov konania, pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 214,73 eura. V zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších prepisov cena jedného úkonu právnych služieb v predmetnej veci zo sumy 544,32 eura zodpovedá sume 36,52 eura bez DPH, režijný paušál za rok 2014 - 8,04 eura, za rok 2015 - 8,39 eura. Trovy pozostávajú z 3 úkonov právnej služby po 36,52 eura (prevzatie a príprava, písomné podanie na súd, porada a rokovanie s klientkou dňa 16.10.2015, zastupovanie na pojednávaní dňa 20.10.2015), režijný paušál 1x 8,04 eura, 2x 8,39 eura, celkové trovy 178,94 eura bez DPH, spolu s DPH 214,73 eura, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná žalobkyni na účet jej právneho zástupcu.

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Namietala nesprávne právne posúdenie veci. Uviedla, že v prípade zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX išlo o nepomenovanú zmluvu podľa § 292 ods. 2 Obchodného zákonníka. Aj napriek tomu, že žalobkyňa je považovaná za spotrebiteľku, nevzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Má za to, že zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti v zmysle Obchodného zákonníka, a preto nemusí obsahovať údaj o RPMN. Nesúhlasila ani s priznanou náhradou trov konania a súdnym poplatkom. S poukazom na uvedené navrhla napadnutý rozsudok zmeniť, resp. ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je opodstatnené.

6. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových zisteniach

nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

7. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

8. Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. V zhode so súdom prvej inštancie ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere pod č. XXXXXXXXXX zo dňa 6.11.2012 je vzťahom spotrebiteľským v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Nepochybne ide o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Nemožno preto akceptovať argumentáciu žalovanej uvedenu v jej odvolaní spočívajúcu v tom, že ide o nepomenovanú zmluvu a predmetný právny vzťah by sa mal posudzovať len ako vzťah obchodnoprávnej povahy založený zmluvou majúcou náležitosti zmluvy o úvere v zmysle Obchodného zákonníka. Predmetný spor sa totiž nesporne týka spotrebiteľského úveru, ktorý je regulovaný osobitnou právnou úpravou.

11. Odvolací súd má za preukázané, že medzi stranami sporu došlo dňa 6.11.2012 k uzatvoreniu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovaná žalobkyni úver vo výške 350 eur. Výška splátky bola stanovená na sumu 56 eur, počet splátok 12. Žalobkyňa bola tak povinná zaplatiť žalovanému sumu poskytnutého úveru zvýšenú o poplatok vo výške 322 eur, celkovo sumu 672 eur.

12. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom smere, že v danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i), j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho je potrebné úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) cit. zákona považovať za bezúročný a bez poplatkov. Účelom právnej úpravy je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Informácia spotrebiteľa o úrokoch, poplatkoch a ostatných zákonom stanovených náležitostiach má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalobkyňa však túto možnosť nemala, keďže tieto náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere preukázateľne absentujú.

13. Súd prvej inštancie preto správne vychádzal zo stavu, že prijatie plnenia na základe zmluvy o úvere prevyšujúce sumu úveru z dôvodu absencie náležitostí vyžadovaných zákonom o spotrebiteľskom úvere, v dôsledku čoho mal byť úver poskytnutý žalobkyni bezúročný a bez poplatkov, nie je ničím iným ako plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 OZ).

14. Plnenie, na ktoré žalovaná nemala právo, je preto jeho bezdôvodným obohatením voči žalobkyni, ktoré je jej povinná vydať (§ 457 OZ).

15. Za tohto stavu, keďže odvolacie námietky žalovanej nie sú dôvodné, odvolací súd napadnutý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobkyni, ktorá mala úspech v odvolacom konaní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).